

Vysvobození zvuku

č.4

Elektronická hudba

Elektronické nástroje

- Těreminvox (1920)
 - Lev Sergejevič Termen (1896 – 1993)
 - Nemá klapky, struny, píсты, ani pedály
 - Zvuk je vytvářen pohybem lidských rukou v elektromagnetickém poli
 - Clara Rocmoore v roce 1930

Použil jej i Bohuslav Martinů
ve své Fantazii z roku 1944

Elektronické nástroje

- „Martenotovy vlny“ - Ondes Martenot (1928)
 - Elektronický nástroj s klávesnicí
 - Byl zrekonstruován v roce 1928 Maurice Martenotem
 - Maurice Martenot představuje svůj nástroj
- Byly hojně skladateli využívány
- Olivier Messiaen (1908 – 1992)
 - „Turangalila Symphony“
 - *Trois Petites Liturgies de la Presence Divine*
 - *Saint François d'Assise*
- Honneger, Milhoud, Jarry, Jolivet
- Filmová hudba – horory z 60. let

Olivier Messiaen (1908 – 1992)

- Martenotovy vlny byly ve dvacátých a třicátých letech velmi populární, ale většinou byly využívány společně s dalšími nástroji.
- „Oraison“ – pro soubor hráčů na Martenotovy vlny z roku 1938

Elektroakustická hudba

- Konkrétní hudba
- Hudba pro mlf. pás (E. Varese – Deserts)
 - Live electronics
- Elektronická hudba
 - Elektronicky generované zvuky
 - Generátor – manipulace zvuku
 - Syntéza – z jednoduchých kmitů složité
 - Analýza – rozklad složitých na jednoduché
 - Používání výpočetní techniky přišlo velmi záhy

Elektronická hudba

- 1950 – W. Meyer Eppler – fyzikální pokusy v Západním Německu
- 1950 – Darmstadt
 - „Klangwelt der elektronischen Musik
- 1951 – Elektronické studio při rozhlase v Kolíně nad Rýnem
 - Herbert Eimert (1897 – 1972) – teoretik, experimentátor a skladatel – **vedoucí studia**
 - Nové studio přilákalo do Kolína řadu významných skladatelů:
 - Karlheinz Stockhausen, Henri Pousser, Gottfried Michael Koenig, Mauricio Kagel

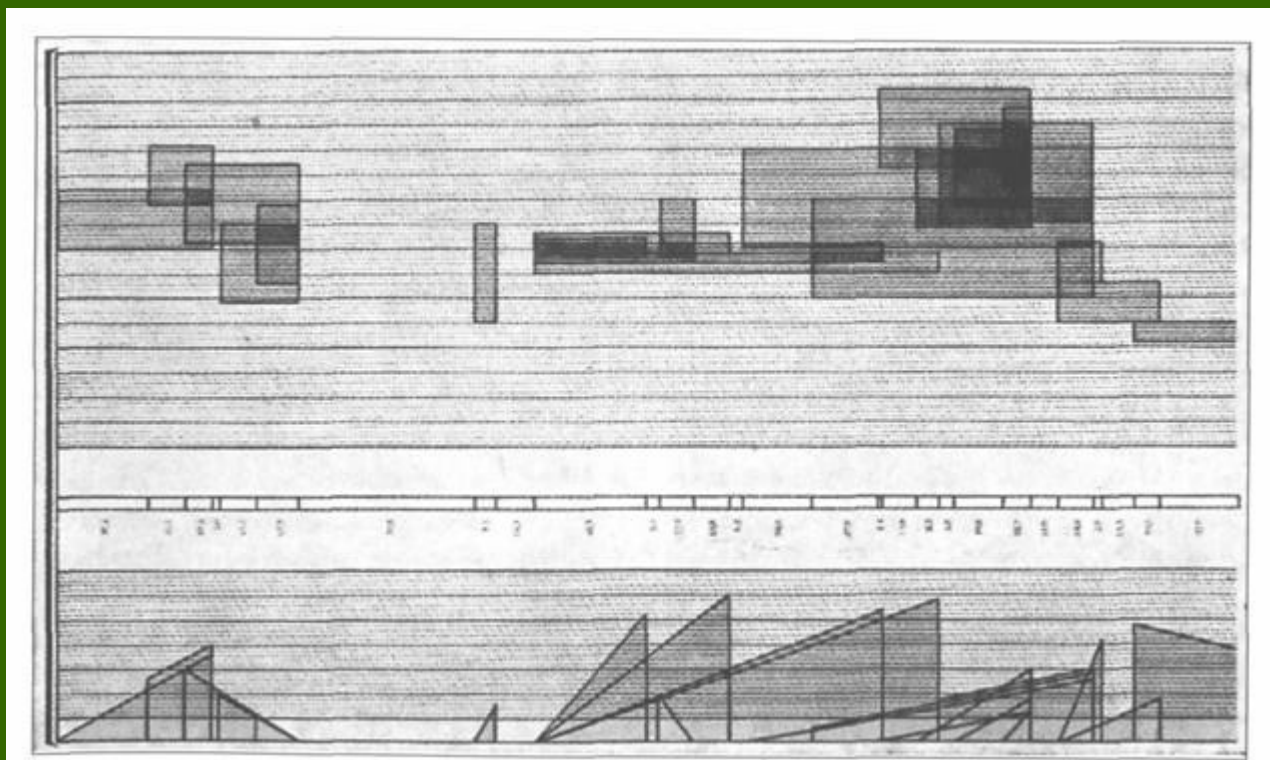
Herbert Eimert (1897 – 1972)

- Klangstudie II
– 1952

Karlheinz Stockhausen (1928 -)

- Kontakte
 - 1959 – 1960

– Studie č. 2 – partitura, graf

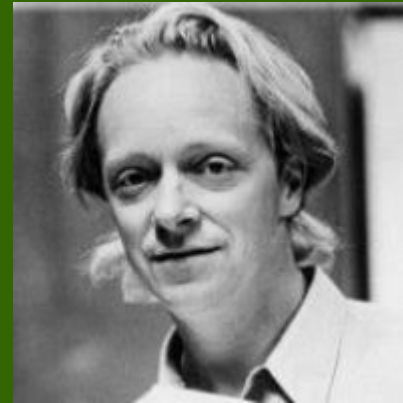
Gottfried Michael Koenig (1926 -)

- Funktion Grau (1969)

Henri Pousseur (1929 -)

- Belgičan
 - Seriální elektro-akustické kompozice
 - **SCAMBI** (1954)

Iannis Xenakis (1922 – 2001)

- Concert PH II (1958)

- Vzniklo při spolupráci s E. Varese na „Poeme Electronique“ pro světovou výstavu v Bruselu 1958
- „Gesamtkunstwerk“ – nadneseně
 - Architektura, hudba, světla, děj

György Ligeti (1923 – 2006)

- Pièce électronique no 3 (1957 - 58)
 - Realizace 1996
 - Je věnována G. M. Koenigovi
 - Na realizaci se podílel i další významný představitel EH Johan Van Krej
 - Využívá kombinace „konkrétní nahrávky“ a elektronicky generovaných zvuků
 - 1 – Glissandi (1957)
 - 2 – Artikulation (1958)

http://www.youtube.com/watch?v=71hNI_skTZQ

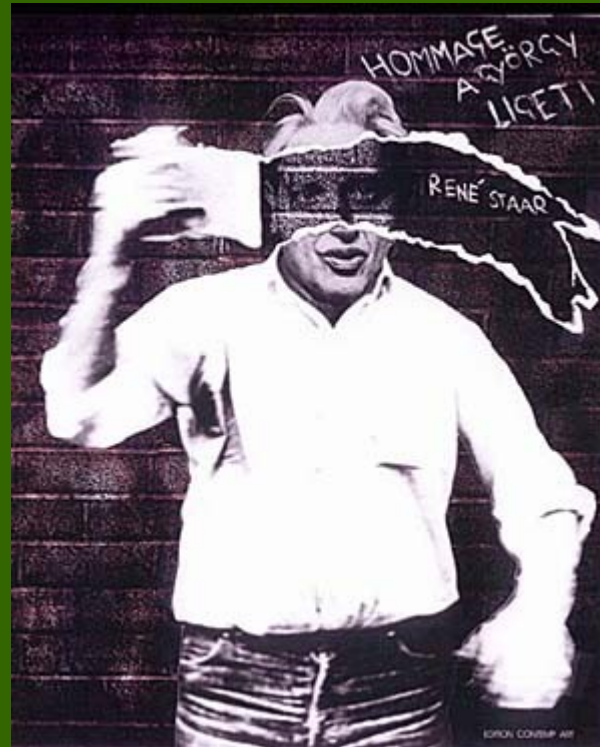
3 – „Atmospheres“ – původní název, pak jej ale použil pro svoji slavnou orchestrální skladba

Tu pak, bez Ligetiho vědomí, využil S. Kubrik ve filmu 2001, Vesmírná odysea (1967)

<http://www.youtube.com/watch?v=fXh07JJeA28&feature=related>

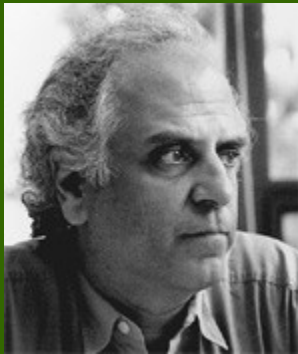
Rene Staar:

8 Bagatellen auf den Namen György Ligeti

Paul Lansky (1944 -)

- Představitel současné „Computer music“ pokračující v intencích již „tradiční“ EAH

- The Dust Bunny
 - Hudba: Paul Lansky
 - Animace, námět, realizace: Grady Klein

